

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาเรื่องประเพณีประดิษฐ์และการช่วงชิงความหมายในการสร้างตลาดน้ำคลองแห มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษากระบวนการสร้างประเพณีประดิษฐ์ในการพัฒนาตลาดน้ำคลองแห และเพื่อศึกษาการต่อรอง การช่วงชิงความหมายเกี่ยวกับวัฒนธรรมตลาดน้ำคลองแหโดยกลุ่มคนต่างๆในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในกระบวนการสร้างประเพณีประดิษฐ์

ผู้ศึกษาได้ใช้แนวคิดประเพณีประดิษฐ์ของ Hobsbawm ในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์การสร้างวัฒนธรรมการท่องเที่ยวที่ตลาดน้ำคลองแห และจากการทำการศึกษาภาคสนามในช่วงปี พ.ศ. 2551 – 2553 พบว่า กระบวนการประกอบสร้างประเพณีประดิษฐ์ในวัฒนธรรมตลาดน้ำที่คลองแห เริ่มต้นจากการฟื้นฟูสภาพคลองและนำไปสู่การฟื้นฟูวัฒนธรรมคลองแห หากจะกล่าวได้ว่าชุมชนไม่ได้มีการหยุดนิ่ง การเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่าใครเป็นผู้กำหนด และกลุ่มใดเข้ามาแสดงบทบาทอันสำคัญ ดังเช่น ท่านเจ้าอาวาสวัดคลองแห ได้เริ่มต้นการอนุรักษ์คลองแหและฟื้นฟูวัฒนธรรมโดยพยายามฟื้นคืนความเป็นอดีตของชุมชน ไม่ว่าจะเป็ ประเพณี พิธีกรรมท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น การกวนข้าวยาคุ การรับเทียบดา เป็นต้น ซึ่งบางประเพณีอาจสูญหายและไม่มีใครพูดถึงซึ่งในระยะเริ่มแรกของการฟื้นฟูประเพณี เช่น ประเพณีกวนข้าวยาคุ นอกจากจะให้คุณค่าทางศาสนาแล้ว ยังเป็นการสร้างจำลองบรรยากาศวิถีชีวิตในอดีตของชุมชน โดยให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมเช่น เปิดร้านขายอาหารพื้นบ้าน แต่งกายชุดพื้นเมือง จัดหุ้มเครื่องมืออาชีพต่างๆ ขณะเดียวกันยังสร้างศิลปะท้องถิ่นภาคใต้ทั้งที่กิจกรรมดังกล่าวไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในชุมชน เช่น มโนราห์

นอกจากนั้นในประเด็นประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เริ่มจากเวทีลานวัด โดยให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการเล่าเรื่องความเป็นมาของชุมชน แต่ละตัวแทนหมู่บ้านก็จะเล่าเรื่องที่แตกต่างกันไป แต่ทางคณะกรรมการวัดได้ทำการคัดเลือกเรื่องเล่าที่นำมาเป็นประเด็นหลักนั้นคือเรื่องเล่าที่สอดคล้องกับพระพุทธศาสนาและการสร้างพระบรมธาตุ เพื่อที่จะสะท้อนให้เห็นถึงชุมชนคลองแหมีความศรัทธาต่อศาสนา และแสดงถึงตัวตนในการตั้งถิ่นฐานที่มีมายาวนานในประวัติศาสตร์

จะเห็นได้ว่าการคัดสรรเลือกนำเสนออัตลักษณ์ชุมชนคลองแห ถูกกำหนดโดยกลุ่ม เช่น กลุ่มคณะวัดคลองแห กลุ่มเครือข่ายอนุรักษ์คลองอยู่ตะเภา กลุ่มครูบางกล้า เห็นได้จาก ประวัติชุมชนที่อ้างอิงกับการสร้างพระบรมธาตุแสดงให้เห็นความศรัทธาพระพุทธรักษาของ ชุมชน รวมทั้งการรื้อฟื้นประเพณีท้องถิ่น โดยเฉพาะในงานมหกรรมย้อนตำนานคลองแห ครั้งที่หนึ่งที่เกิดขึ้นโดยทางวัดคลองแห เป็นการสะท้อนจำลองบรรยากาศในอดีตได้เป็นอย่างดี ขณะเดียวกันละครเวทีเป็นการผลิตหรือต่อยอดย้ำความมีตัวตนและประวัติศาสตร์ที่มีการอ้างอิง อดีต แต่เป็นกระบวนการประดิษฐ์ ที่คัดสรร ในการเลือกนำเสนอและปิดบังบางส่วนของอดีต เช่นเดียวกับ Hobsbawm (1983) ที่มองว่าวัตถุทางวัฒนธรรมไม่ได้สัมพันธ์กับอดีตของสังคม หรือที่เรียกว่าการอ้างอิงใหม่ ก็ถูกนำมาสร้างประเพณีประดิษฐ์ได้เช่นกันเพียงแต่การประดิษฐ์ ทางวัฒนธรรมนี้มักเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม รูปแบบหนึ่งของประเพณีประดิษฐ์ ที่สังคมทำการเลือกสรร วัฒนธรรม ประเพณี วัตถุ หรือพิธีกรรมบางอย่างจากสังคมอดีตมาสื่อสารและตีความใหม่ เพื่อเป้าหมายในการสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันเพื่อสร้างความชอบธรรมในอำนาจของ ชนชั้นปกครองและเพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์ทางสังคมร่วมกัน (Hobsbawm 1983:12-15) เช่นเดียวกับงานมหกรรมย้อนตำนานคลองแห สร้างความชอบธรรมให้กับกลุ่มที่เข้ามา เกี่ยวข้องและแสดงบทบาท เช่น กลุ่มคณะวัดคลองแห และกลุ่มครูบางกล้าที่เข้ามามีส่วนร่วม ในการในการคิดบทละครและกำกับการแสดงละครเวทีย้อนตำนานคลองแห ขณะเดียวกัน เนื้อหาละครต้องให้สอดคล้องกับตำนานคลองแหที่กำหนดไว้ กลุ่มครูบางกล้าได้นำเสนอโดย ส่งตัวแทนเข้าไปเป็นตัวแสดงนำในละครในบทต่างๆ ในขณะที่ชาวบ้านเป็นได้แค่นักแสดง ประกอบฉาก ทุกอย่างถูกกำหนดกลุ่มบุคคลหนึ่งโดยให้ชาวบ้านมีหน้าที่เป็นเพียงแค่แต่งกาย ชุดไทย ขายอาหารความหวานพื้นบ้าน รวมทั้งการจัดทำซุ้มแสดงเครื่องมือการประกอบอาชีพ ในอดีต

นอกเหนือจากนั้นประเพณีประดิษฐ์ได้ถูกปรับใช้เพื่อให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทาง สังคมเมื่อมองพื้นที่ผู้ศึกษาสังเกตเห็นว่างานมหกรรมย้อนตำนานคลองแหได้ถูกปรับใช้เพื่อ ตอบสนองการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในชุมชนนั้นคือตลาดน้ำคลองแห ดังเห็นได้จากกรณีทาง เทศบาลได้เสนอตนเองเป็นเจ้าภาพในการจัดงานมหกรรมย้อนตำนานคลองแหครั้งที่สอง เมื่อประมาณปีพ.ศ.2551 ได้นำรูปแบบการจัดงานมหกรรมครั้งที่หนึ่งซึ่งเดิมจัดขึ้นโดยทาง วัดคลองแห และได้้นำรูปแบบหรือกิจกรรมบางส่วนนำมาปรับใช้เพื่อให้สอดคล้องกับ การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว เช่น ละครเวทีย้อนตำนานคลองแห นอกเหนือจะเป็น

การบ่งบอกถึงความเป็นมาของชุมชนแล้วยังได้สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์กับอดีตของชุมชนแล้วสิ่งที่ได้นำเสนอที่แตกต่างไปจากเดิมก็คือได้เพิ่มมัลติมีเดีย แสง สี เสียง เพื่อให้ผู้ที่เข้ามาชมรู้สึกน่าตื่นตาตื่นใจมากขึ้น แต่กระบวนการผลิตดังกล่าวเกิดขึ้นจากบุคคลภายนอกที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเช่น ผู้กำกับ บัณฑิต ดารา นักแสดงต่างๆ ส่งผลให้กลุ่มบุคคลที่เคยเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมมหรรรรมย้อนตำนานครั้งแรกเกิดความรู้สึกความไม่พอใจต่อกลุ่มคณะกรรมการวัดคลองแห ส่งผลให้กลายเป็นเรื่องความขัดแย้งระหว่างทางเทศบาลเมืองและกลุ่มคณะกรรมการวัดคลองแห

จะเห็นได้ว่าประเพณีประเพณีประเพณีกลับกลายเป็นเรื่องการรับใช้หรือตอบสนองของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ต่างเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าว ซึ่งแต่ละกลุ่มต่างพยายามเข้าไปมีบทบาทเพื่อให้กลุ่มตนได้รับผลประโยชน์ของตนเองมากที่สุด

การศึกษาในประเด็นที่สอง สนใจศึกษาการต่อรองและการช่วงชิงความหมายเกี่ยวกับวัฒนธรรมตลาดน้ำคลองแหโดยกลุ่มคนต่างๆในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในกระบวนการสร้างประเพณีประเพณี ผลการศึกษาพบว่า ตลาดน้ำเป็นพื้นที่สาธารณะที่มีการช่วงชิงการสร้างนิยามความหมายของชุมชน หรืออัตลักษณ์ชุมชนโดยกลุ่มบุคคลต่างๆที่เข้ามาเกี่ยวข้องในกระบวนการสร้างประเพณีประเพณี สะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายและไม่ลงตัวในด้านผลประโยชน์ และอำนาจในการตัดสินใจควบคุมการดำเนินการตลาดน้ำ ซึ่งความไม่ลงรอยนั้นปรากฏตัวบนพื้นที่ทางวัฒนธรรม ดังเห็นได้จากกลุ่มคณะกรรมการวัดคลองแหและกลุ่มเทศบาลเมืองคลองแห ซึ่งต่างมีความคิดเห็นที่ความไม่ลงรอยเกี่ยวกับการจัดตลาดน้ำส่งผลให้มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานหรือแนวทางที่แตกต่างกันคือ ทางคณะกรรมการวัดได้นำเสนอภาพตลาดน้ำในแบบที่เน้นความเป็นชุมชนและความสำคัญการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นดังเช่น ชุมชนความศรัทธาทางศาสนา มีการจัดพื้นที่สำหรับทำบุญและบูชาพระบรมสารีริกธาตุ มีการแสดงวัฒนธรรมท้องถิ่นเช่นการแสดงมโนราห์

ในขณะที่ทางกลุ่มเทศบาลได้เสนอภาพตลาดน้ำในรูปแบบให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยว โดยเน้นรูปแบบสำคัญ 3 ประการคือ 1) การจัดตลาดในรูปแบบย้อนยุค 2) การแต่งกายชุดไทย 3) สินค้าและอาหาร จะเห็นได้ว่าทั้งทางวัดและเทศบาลเมืองคลองแหต่างนำเสนอความเป็นท้องถิ่นชุมชนคลองแหที่แตกต่างกัน โดยผ่านเวทีสาธารณะนั้นก็คือตลาดน้ำ

สำหรับประเด็นประเพณีประเพณี ตามแนวคิดของ Hobsbawm (1983) ที่ได้นำเสนอรูปแบบของประเพณีประเพณี ที่สังคมทำการเลือกสรรวัฒนธรรม ประเพณี วัตถุประสงค์ หรือพิธีกรรม

บางอย่างจากสังคมอดีตมาสื่อสารและตีความใหม่ เพื่อเป้าหมายในการสร้างความรู้สึกร่วมกัน
 เจ้าของร่วมกันเพื่อสร้างความชอบธรรมในอำนาจของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่เข้ามาบีบบทบาท
 หน้าที่สำคัญในกระบวนการอีกทั้งยังได้สอดแทรกความหมายและอุดมการณ์บางอย่างร่วมกัน
 ในสังคมบนฐานของการปฏิบัติการทางวัฒนธรรมในการรื้อฟื้นอดีต เพื่อสร้างประเพณี
 ประดิษฐ์ซึ่งมีผลต่อการสร้างอัตลักษณ์และอุดมการณ์ของชุมชน

นอกจากนี้ประเพณีประดิษฐ์ที่เกิดขึ้นในสังคมสมัยใหม่ มักจะผ่านกระบวนการ
 เลือกรรของบางมุมจากอดีตมาประกอบสร้างและเผยแพร่ความหมายออกไป โดยปกติ
 ประกอบกับการคัดเลือกสรรเพื่อรับใช้ภายใต้สังคมอุตสาหกรรมใหม่ จากความเข้าใจดังกล่าว
 เมื่อมองข้อมูลภาคสนามพบว่าชุมชนคลองแหมีกระบวนการรื้อฟื้นประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
 ประเพณีวัฒนธรรมชุมชน ตลอดจนนำไปสู่การสร้างงานมหกรรมย้อนตำนานคลองแห
 เพื่อที่จะสะท้อนความเป็นตัวตนและประกอบสร้างอัตลักษณ์ของชุมชน โดยภายใต้
 กระบวนการดังกล่าวมีกลุ่มต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง นอกจากเป็นการเข้าร่วมกระบวนการประเพณี
 ประดิษฐ์ทางวัฒนธรรมท้องถิ่นแล้ว ยังได้แสดงให้เห็นถึงเครือข่ายทางสังคม เช่น กลุ่มคณะวัด
 คลองแห ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มเครือข่ายอนุรักษ์คลองอยู่ตะเภา และกลุ่มครูบางกล้า
 ในการทำงานร่วมกัน ในขณะที่กลุ่มเทศบาลเมืองคลองแหเป็นกลุ่มงานการเมืองที่ดำเนินงาน
 เป็นเอกเทศ โดยมีพื้นฐานด้านผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การเมืองที่ไม่ลงตัวกันทำให้
 แสดงออกในพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันออกไป โดยแต่ละกลุ่มต่างเข้ามาสัมพันธ์และ
 แสดงบทบาทหน้าที่ เช่น ภายในงานมหกรรมคลองแห กลุ่มคณะวัดคลองแห กลุ่มเครือข่าย
 อนุรักษ์คลองอยู่ตะเภา กลุ่มครูบางกล้าเป็นกลุ่มที่ทำงานเป็นเครือข่ายร่วมกัน มีหน้าที่คิดเค้า
 โครงเรื่องตำนานคลองแห กำกับการแสดง เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าแต่ละกลุ่มต่างเข้ามากำหนดบทบาทและวางตำแหน่งที่ต้องการ
 แสดงออกในการควบคุมการดำเนินงานทางวัฒนธรรมการท่องเที่ยวตลาดน้ำคลองแห และได้
 ใช้แหล่งอ้างอิงทางวัฒนธรรมในมิติต่างๆมาเป็นตัวขับเคลื่อน ในขณะที่ชาวบ้านที่เข้าร่วม
 กิจกรรมเป็นได้แค่ตัวประกอบของงานเพื่อเพิ่มสีสันและให้บรรยากาศงานให้กลับมามีชีวิตชีวา
 โดยมีการวางตำแหน่งทั้งนักแสดงตัวประกอบละคร แม่ค้าขายอาหารพื้นบ้าน เป็นต้น
 แต่ขณะเดียวกันหากมองภายใต้ปรากฏการณ์ดังกล่าวก็เป็นความเป็นท้องถิ่นที่แน่นิ่งต่อ
 การวิเคราะห์ในประเด็นนี้ ผู้ศึกษาเห็นด้วยกับงานของยุกติ (2550:47-53) ที่เสนอว่า ลักษณะ
 ท้องถิ่นนิยมแบบสุดขั้วปลาทับลิ้มโรแมนติกกับท้องถิ่นเป็นอันตรายต่อการศึกษาทาง
 มานุษยวิทยา หากจะไม่ถึงกับอันตรายกับความคิดทางสังคม การเน้นความหลากหลาย มี

แนวโน้มที่จะละเลยการเปรียบเทียบที่ค้นหา ความเป็นสากล และวิพากษ์วัฒนธรรมของตนเองและที่อื่น ๆ การศึกษาเชิงเปรียบเทียบเชิงวิพากษ์ ที่คำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายของท้องถิ่น แต่ขณะเดียวกันก็ไม่ได้จำกัดตัวเองอยู่ในเฉพาะเจาะจงของท้องถิ่นจึงเป็นสิ่งจำเป็น

จากข้อเสนอดังกล่าวนำไปสู่ความเข้าใจ ประเพณีประเพณีประเพณีเป็นการเลือกสรร สื่อสารทางวัฒนธรรม เพื่อเป้าหมายในการสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันเพื่อสร้างความชอบธรรมในอำนาจของชนชั้นปกครองและเพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์ทางสังคมร่วมกัน เช่นเดียวกับพื้นที่ศึกษา กลุ่มต่างๆที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการประเพณีประเพณี ต่างกระทำหรือแสดงบทบาทหน้าเพื่อสร้างความชอบธรรม อำนาจ และประโยชน์ทางสังคม ทำให้ผู้ศึกษาได้เสนอเพิ่มเติมเพื่อที่จะสร้างความหลากหลาย เช่นเดียวกับงานศึกษา ของ Adam (1997) ที่ได้กล่าวถึงงานประเพณีโดยหลักการเกี่ยวข้องกับการสร้างหรือการประเพณีขึ้นโดยรัฐอาณานิคมหรือชนพื้นเมือง ซึ่งทาง Adam ได้เสนอความแตกต่างคือประเพณีประเพณีคือการต่อรองของกลุ่มคนบางกลุ่ม โดยเฉพาะประเด็นเรื่องการท่องเที่ยวที่เป็นการเปิดพื้นที่ให้แต่ละกลุ่มที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เข้ามาปะ ต่อรอง ทางความหมายทางวัฒนธรรม ซึ่งหากนำมาเปรียบเทียบกับการศึกษาที่ตลาดน้ำคลองแห จะพบว่า การเปิดพื้นที่การปะทะต่อรองความหมายของอัตลักษณ์ชุมชนโดยผ่านตลาดน้ำคลองแหมีกลุ่มหลักๆที่เข้าเกี่ยวข้องสองกลุ่ม คือ กลุ่มคณะวัดคลองแห และ กลุ่มเทศบาลเมืองคลองแห นับตั้งแต่การจัดงานมหกรรมย้อนตำนานคลองแหครั้งที่หนึ่งจนมาถึงครั้งที่สี่ ทางกลุ่มคณะวัดคลองแหได้ผลิตทางวัฒนธรรมเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น แต่ขณะเดียวกันทางกลุ่มเทศบาลเมืองคลองแหได้นำรูปแบบงานมหกรรมย้อนตำนานคลองแหมาใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว จะเห็นได้ว่าการจัดการทางวัฒนธรรมถูกนำมาใช้ในวัตถุประสงค์ต่างๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับกลุ่มใดเข้ามาให้ความหมายความเป็นชุมชน

ขณะเดียวกัน ความขัดแย้งระหว่างทางคณะกรรมการวัดคลองแหและทางเทศบาลเมืองคลองแหนอกเหนือไปจากการบริหารจัดการพื้นที่ และผลประโยชน์ จนนำไปสู่การแบ่งแยกการบริหารตลาดน้ำคลองแห โดยแต่ละฝ่ายต่างนำเสนอความเป็นชุมชนคลองแหโดยผ่านเวทีสาธารณะอย่างตลาดน้ำที่แตกต่างกัน นอกจากนั้นเป็นการเป็นการดึงมวลชนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งมีทั้งเห็นด้วยกับความคิดฝั่งใดฝั่งหนึ่งและบางส่วนกลับรู้สึกเพิกเฉยต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเช่น กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปกลับ

เมื่อทางเทศบาลเมืองคลองแหและทางฝ่ายกรรมการวัดมีการแบ่งแยกในการบริหารตลาดน้ำ ภายหลังจากเปิดตัวตลาดน้ำอย่างเป็นทางการประมาณปีพ.ศ.2551โดยทางเทศบาลได้ใช้ประเด็นทางวัฒนธรรมมาใช้ในการจัดงานย้อนตำนานคลองแหซึ่งเคยจัดขึ้นมา ก่อนครั้งแรกโดยเป็นการจัดการของทางวัดคลองแห แต่เมื่อครั้งที่สองทางเทศบาลได้ขอเป็นเจ้าภาพในการจัดงานมหกรรมย้อนตำนานคลองแห แต่ในการจัดงานครั้งนี้ทางเทศบาลได้จัดเพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวประกอบกับทางเทศบาลได้ดึงกลุ่มบุคคลภายนอกเข้ามา มีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวโดยที่ไม่เปิดโอกาสให้กลุ่มคณะกรรมการวัดคลองแหเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใด แม้แต่การร่วมประชุมในการจัดงาน ขณะเดียวกันท่านเจ้าอาวาสเห็นว่า “รู้สึกไม่พอใจต่อการกระทำของกลุ่มทางเทศบาลเมืองคลองแห ที่ไม่ให้กลุ่มคณะกรรมการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมใดเลย ทั้งที่เมื่อก่อนเคยทำงานร่วมกัน” ขณะเดียวกันทางเจ้าหน้าที่เทศบาลได้ให้เหตุผลว่า เพราะต้องการมีอาชีพในการจัดการประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำ โดยเฉพาะกลุ่มภายนอกที่มีประสบการณ์ในการทำประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว เช่น กลุ่มททท.จังหวัดสงขลา ผู้กำกับปิด เป็นต้น อีกทั้งเป็นการขยายตลาดน้ำคลองแหให้เป็นที่สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในภาคใต้

จะเห็นได้ว่าเมื่อตลาดน้ำได้ปรับเปลี่ยนจากเดิมที่นำเสนอรูปแบบท่องเที่ยวไปสู่อการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาสังเกตเห็นว่าได้มีการปรับภูมิทัศน์พื้นที่ของอีกฟากฝั่งหนึ่งซึ่งอยู่ตรงกันข้ามกับริมท่าเรือของวัดจากเดิมเคยเป็นป่าสวนยางแปรสภาพกลายเป็นพื้นที่สถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งผู้ศึกษาได้ทราบข้อมูลมาว่าทางเทศบาลมีการจัดซื้อเช่าที่ดินที่อยู่ตรงข้ามกับฝั่งวัด เมื่อผ่านไปประมาณหนึ่งเดือน ประมาณต้นเดือนกุมภาพันธ์ปีพ.ศ.2552 ทางเทศบาลได้จัดทำการย้ายตลาดน้ำจากที่เดิมที่อยู่ตรงบริเวณท่าเรือวัด ไปอยู่บริเวณฝั่งตรงข้ามของวัด โดยทางฝั่งเทศบาลเมืองคลองแหได้ให้เหตุผลว่าเนื่องจาก ต้องการขยายขยายพื้นที่การท่องเที่ยวตลาดน้ำเนื่องจากพื้นที่เดิมค่อนข้างคับแคบ และนักท่องเที่ยวมีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆไม่ใช่เฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทย แต่ก็มีนักท่องเที่ยวต่างชาติด้วย เมื่อผู้ศึกษาได้พูดคุยกับ ลุงจัด ตัวแทนคณะกรรมการวัด ได้ให้เหตุผลของการย้ายสถานที่ดังกล่าวว่าเนื่องจากพื้นที่เดิมไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ อีกสาเหตุหนึ่งคือความขัดแย้งในเรื่องการจัดการบริหารพื้นที่ตรงบริเวณจอดรถเนื่องจากทางเทศบาลเมืองคลองแหต้องการที่จะเก็บจอดรถ แต่คณะกรรมการวัดไม่เห็นด้วยที่จะเก็บค่าจอดรถเนื่องจากจะทำให้วัดกลายเป็นสถานที่เพื่อการพาณิชย์มากเกินไปขณะเดียวกันพื้นที่บริเวณวัดอยู่ภายใต้การบริการของคณะกรรมการวัดทำให้ดูเหมือนว่าเข้ามาก้าวก่ายเกินหน้าที่จนเกินไป อีกประเด็น

หนึ่งคือเรื่องค่าใช้จ่ายค่าไฟฟ้าเนื่องจากทางเทศบาลเมืองคลองแห่ไม่ได้เข้ามาร่วมรับผิดชอบค่าไฟฟ้าแต่ประการใด ทำให้ทางคณะกรรมการวัดต้องจัดการค่าใช้จ่ายเอง

ความขัดแย้งส่วนบุคคล เนื่องจากความขัดแย้งระหว่างท่านเจ้าอาวาสกับกลุ่มผู้ค้า ผู้ศึกษาสังเกตเห็นได้คือ มีการย้ายเรือทั้งหมดจากเดิมที่อยู่บริเวณท่าหน้าของวัดย้ายมาอยู่บริเวณท่าหน้าของตลาดน้ำอีกฝั่งหนึ่งเมื่อผู้ศึกษาได้สอบถามถึงสาเหตุก็ได้รับคำตอบว่า ในระยะแรกที่ชายตรงบริเวณวัดนั้นได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับทางท่านเจ้าอาวาสเนื่องจากท่านเจ้าอาวาสนำนักดนตรีเพื่อชีวิตมาเล่นดนตรีตรงบริเวณศูนย์ฝึกมโนราห์ซึ่งอยู่ใกล้กับบริเวณท่าเรือ บางครั้งเสียงดนตรีเพื่อชีวิตกลับสร้างความรำคาญให้กับกลุ่มผู้ค้า เช่นเสียงดังเกินไปจนทำให้ไม่สามารถสื่อสารหรือพูดคุยกับลูกค้าได้ จนบางครั้งทางกลุ่มผู้ค้าได้ร้องเรียนให้ท่านเจ้าอาวาสหยุดนำนักดนตรีเพลงเพื่อชีวิตมาเล่นดนตรีแต่การร้องเรียนดังกล่าวไม่เป็นผล เพราะท่านเจ้าอาวาสท่านชื่นชอบเป็นการส่วนตัวจึงทำให้มีเสียงบ่นไปต่าง ๆ นานา สร้างความไม่พอใจแก่กลุ่มผู้ค้าเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อตลาดน้ำได้ทำการโยกย้ายไปอีกฝั่งหนึ่งของคลองทำให้การจัดการตลาดน้ำคลองแห่ถูกดำเนินการโดยทางเทศบาลเมืองคลองแห่โดยซึ่งทางคณะกรรมการวัดคลองแห่ไม่ได้เข้ามายุ่งเกี่ยวข้อง ในการบริหารจัดการโดยผลให้ทางเทศบาลเมืองคลองแห่ได้สร้างระบบระเบียบการจัดการพื้นที่ตลาดน้ำ เพื่อที่จะให้ตลาดน้ำคลองแห่ผลิตขึ้นมาตอบสนองเพื่อการท่องเที่ยวแต่ในขณะเดียวกันภายหลังจากทางเทศบาลได้โยกย้ายตลาดน้ำเพื่อให้สามารถจัดการและควบคุมได้สะดวก ทางคณะกรรมการวัดก็ไม่ได้หยุดนิ่งมีการสร้างตลาดน้ำในแบบท้องถิ่นของตนเองเพื่อที่จะได้ตอบ ช่วงชิง อัตลักษณ์ของชุมชนคลองแห่โดยผ่านเวทีการท่องเที่ยว